

Skriftlig fremsættelse (22. februar 2023)

Justitsministeren (Peter Hummelgaard):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af straffeloven og retsplejeloven (Initiativer mod digitale krænkelse, herunder forbud mod grooming, sidestilling af tilsnigelse af samleje med voldtægt, religiøse lederes udnyttelse af religiøs afhængighed med henblik på at skaffe sig samleje m.v.)

(Lovforslag nr. L 50)

Digitale overgreb som f.eks. deling af seksuelt eller andet krænkende materiale er i takt med den digitale udvikling blevet et stigende problem og noget, som alt for mange, særligt børn og unge, udsættes for. Samtidig har internettet skabt platforme, der har gjort det meget nemmere for voksne at komme i kontakt med sårbare børn og unge med det formål at krænke dem seksuelt. Herudover ses der eksempler på, at især børn og unge udsættes for såkaldt sextortion, hvor de afpresses gennem trusler om deling af nøgenbilleder eller lignende.

Partierne bag »Aftale for politiets og anklagemyndighedens økonomi 2021-2023« var enige om at styrke indsatsen mod den digitale kriminalitet, herunder at igangsætte en undersøgelse af, om de nuværende regler i straffeloven på området for digitale overgreb er tilstrækkelige.

På den baggrund blev der i juni 2021 nedsat en arbejdsgruppe med deltagelse af repræsentanter fra Justitsministeriet, Rigsadvokaten, Rigspolitiet, universiteterne, Dommerforeningen, Advokatsamfundet og Danske Advokater, Red Barnet, Digitalt Ansvar og Børns Vilkår. Arbejdsgruppen har vurderet behovet for at ændre straffeloven som følge af den digitale udvikling og er kommet med en række anbefalinger til ændringer af straffeloven. Arbejdsgruppen anbefaler, at der indføres en særskilt bestemmelse om grooming, at straffelovens forbud mod seksuelle relationer med personer under 18 år, som er betroet gerningspersonen til undervisning, opdragelse eller lignende, udvides, så det fremover også kommer til at omfatte blufærdighedskrænkelser, at straffelovens bestemmelse om andet seksuelt forhold end samleje udvides, så den fremover også kommer til at omfatte seksuelle handlinger, som gerningspersonen formår den forurettede til at udføre på sig selv, herunder såkaldt sextortion, og at terminologien i straffeloven ændres, så »pornografisk materiale« fremover betegnes som »seksuelt materiale«.

Ved aftale af 29. juni 2022 om initiativer mod digitale krænkelse tilkendegav den daværende regering (Socialdemokratiet), Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Nye Borgerlige, Karina Adsbøl (UFG) og Peter Skaarup (UFG), at parterne kunne tilslutte sig arbejdsgruppens anbefalinger. Aftaleparterne var enige om, at aldersgrænsen for, hvornår en person kan udsættes for grooming, bør fastsættes til 18 år.

Lovforslaget har til formål at gennemføre arbejdsgruppens anbefalinger til ændring af straffeloven i overensstemmelse med aftalen af 29. juni 2022 om initiativer mod digitale krænkelse. Lovforslaget har endvidere til formål at foretage to øvrige ændringer af straffelovens 24. kapitel om seksualforbrydelser.

Det foreslås på denne baggrund *for det første*, at der indføres en ny bestemmelse i straffeloven, som kriminaliserer grooming. Ved grooming forstås den situation, at en person opbygger et tillidsforhold til et barn eller en ung med det formål at begå seksuelle overgreb mod den pågældende eller at lokke barnet eller den unge til at sende nøgenbilleder eller billeder af seksuel karakter. Der lægges med forslaget op til, at strafferammen for overtrædelse af den nye bestemmelse om grooming skal være bøde eller fængsel indtil 2 år.

Det foreslås *for det andet*, i forlængelse af forslaget om indførelse af en ny groomingbestemmelse, at forurettede i sager om grooming skal have mulighed for at få beskikket en bistandsadvokat, ligesom de skal have adgang til en vederlagsfri samtale med en advokat både før politianmeldelse og efter sagens afslutning. Endvidere foreslås det, at forældelsesfristen i sager om grooming af en person under 15 år tidligst skal regnes fra den dag, hvor den forurettede fylder 21 år.

For det tredje foreslås det, at straffelovens bestemmelse om andet seksuelt forhold end samleje udvides, så den fremover også kommer til at omfatte seksuelle handlinger, som gerningspersonen formår den forurettede til at foretage på sig selv. Udvidelsen vil bl.a. indebære, at tilfælde af såkaldt sextortion, hvor gerningspersonen – f.eks. under trussel om deling af nøgenbilleder eller andet seksuelt materiale – får den forurettede til at foretage seksuelle handlinger på sig selv, fremover vil kunne straffes som andet seksuelt forhold end samleje. Sådanne handlinger straffes i dag i almindelighed som ulovlig tvang og blufærdighedskrænkelser.

For det fjerde foreslås det at udvide straffelovens forbud mod seksuelle relationer med personer under 18 år, som er betroet gerningspersonen til undervisning, opdragelse eller lignende, så det fremover også kommer til at omfatte blufærdighedskrænkelser. Ændringen vil indebære, at det fremover bliver strafbart for en lærer at udsætte en elev for en handling af blufærdighedskrænkende karakter, uanset om eleven har samtykket heri.

For det femte foreslås det at modernisere sprogbrugen i en række af straffelovens bestemmelser, så det, der i dag betegnes som »pornografisk materiale«, fremover i almindelighed vil skulle betegnes som »seksuelt materiale« eller – navnlig for så vidt angår materiale med personer under 15 år – »overgrebsmateriale«.

For det sjette foreslås det, at tilsnigelse af samleje med en person, der forveksler gerningspersonen med en anden, sidestilles med voldtægt, så tilsnigelse af samleje fremover også karakteriseres som voldtægt. Dermed sikres det, at strafferammen for voldtægt ved tilsnigelse fremover vil væ-

re den samme som for voldtægt ved samleje uden samtykke. Samtidig forudsættes det, at straffen for tilsnigelse af samleje skærpes til det dobbelte af, hvad der i dag efter retspraksis fastsættes for tilsnigelse af samleje. Forurettede i sager om tilsnigelse af samleje vil tillige få en forbedret retsstilling, bl.a. ved at få samme adgang til bistandsadvokat som forurettede i voldtægtssager.

Endelig foreslås det *for det syvende* at udvide straffelovens forbud mod groft misbrug af en persons arbejdsmæssige, økonomiske eller behandlings- eller plejemæssige afhængighed til at skaffe sig samleje eller andet seksuelt forhold med vedkommende. Det foreslås således, at det skal være strafbart, hvis en religiøs leder groft misbruger det afhængighedsforhold, som kan bestå mellem den religiøse leder og et medlem af dennes menighed, til at skaffe sig samleje med medlemmet.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget og de ledsagende bemærkninger, skal jeg hermed anbefale lovforslaget til det Høje Tings velvillige behandling.